Eindrapportage regulering full contact vechtsporten

“Regulering vechtsport is samenspel”

Datum: 9 oktober 2014

Versie: 3.0

Door: Maarten van Koolwijk, Eric Lagendijk en Hans van Egdom

Inhoudsopgave

Aanleiding

Over de full contact vechtsporten[1] wordt al geruime tijd discussie gevoerd. Ze worden enerzijds gezien als een waardevolle sport met maatschappelijke functie. Anderzijds is er een steeds terugkerende kritiek op vechtsporten vanwege geweldsincidenten en vermeende banden met criminele organisaties. Deze tegenstrijdigheid is ook zichtbaar in het beleid van lokale overheden. Aan de ene kant verleent worden subsidies verleend voor vechtsportactiviteiten, terwijl aan de andere kant ook pogingen zijn ondernomen om vechtsportevenementen in te perken en zelfs te verbieden.

Deze tegenstrijdigheden waren aanleiding voor de Sportraad Amsterdam om een onderzoek uit te voeren, op basis waarvan ze in juli 2011 een advies uitbracht aan het College van Burgemeester en Wethouders en aan de gemeenteraad van Amsterdam. De Sportraad Amsterdam adviseerde te komen tot een integrale aanpak van vechtsporten, waarbij een tweeledig spoor gevolgd diende te worden, met zowel regulering door de vechtsportsector zelf als regulering door de overheid. Naar aanleiding van de bevindingen in het advies van de Sportraad Amsterdam is door onderzoekers van de Universiteit Utrecht[2] begin 2013 een uitgebreid rapport gepresenteerd. In dit rapport is zowel de situatie van deze tak van sport in beeld gebracht alsook werden concrete aanbevelingen gedaan hoe de sport in de toekomst beter te reguleren. De strekking van het advies is dat:

- regulering van de sector noodzakelijk is om een goede en veilige sportbeoefening mogelijk te maken;
- de problematiek (medisch, pedagogisch, openbare orde en veiligheid, bestuurlijk-organisatorisch, ethisch) dermate complex is dat zelfregulering vanuit de sector zelf niet mogelijk wordt geacht;
- een initiërende en regisserende rol voor de overheid (Ministerie VWS) vereist is;
- door VWS het initiatief genomen moet worden tot het instellen van een Nationale Vechtsportcommissie.

In navolging op dit onderzoek is door de gemeente Amsterdam op 25 januari 2013 een vechtsportconferentie georganiseerd. Tijdens deze conferentie deed burgemeester Van der Laan van Amsterdam een klemmend beroep op het Ministerie van VWS om de handschoen op te pakken. Hierbij bood hij ook nadrukkelijk de hulp van zijn gemeente aan bij de verdere uitwerking hiervan.

Het ministerie van VWS heeft vervolgens aan NOC*NSF gevraagd een regisserende rol te vervullen die moet leiden tot een gedragen plan van aanpak voor een veilige, gereguleerde en goed georganiseerde vechtsportsector. Een en ander in aansluiting op het beleid ‘Naar een Veiliger Sportklimaat’ (VSK) dat momenteel binnen NOC*NSF wordt uitgevoerd

Onder leiding van de stuurgroep, aangevoerd door burgemeester Van der Laan is een proces gestart met als resultaat dit Plan van Aanpak. .

[1] Onder de term ‘full contact vechtsporten’ worden in dit kader alle (technische) varianten bedoeld, met als belangrijkste varianten Kickboksen, Muay Thai en Mixed Martial Arts (zie ook afbakening Dortants 2013).
[2] Aanzien en overleven in een sport vol passie; over regulering van full contact vechtsporten door Marianne Dortants en Maarten van Bottenburg.

Project regulering vechtsporten

De doelstelling van het project is om met relevante partijen te komen tot een uitgewerkte en gedragen aanpak die leidt tot een veilige, gereguleerde en goed georganiseerde full contact vechtsportsector. Om dit te bereiken worden in deze notitie de volgende onderdelen uitgewerkt:

1. Een visie inclusief noodzakelijke maatregelen om tot regulering van de sport te komen
2. Een blauwdruk voor een structuur/entiteit die regulerend kan optreden richting alle stakeholders in de sector
3. De benodigde (voorbereidende) maatregelen voor de implementatie, zodat de voorgestelde structuur ook daadwerkelijk en effectief in de praktijk kan functioneren

Aanpak

De gevolgde aanpak is te kenmerken als 'bottom up'. Dit betekent dat een brede vertegenwoordiging uit de sport (o.a. sporters, trainers, ondernemers, bestuurders, artsen) is uitgenodigd om gezamenlijk concrete maatregelen te ontwikkelen. De leden van de projectgroep hebben individuele gesprekken gevoerd met sleutelpersonen. Daarnaast zijn vijf werkgroepen opgericht.

Vier van deze werkgroepen zijn op thema samengesteld (pedagogiek/opleidingen, medisch, governance en handhaving). Deze werkgroepen voor, door en bestaande uit vertegenwoordigers van de sport zijn gevraagd na te denken over het implementeren en handhaven van concrete maatregelen. Uit ervaring en onderzoek blijkt dat ook de lokale overheid van groot belang is om een veilige, gereguleerde en goed georganiseerde sector te realiseren. Om deze reden is een vijfde werkgroep ingesteld, die zich bezig heeft gehouden met de rol die de (lokale) overheid zou moeten hebben bij het reguleren van full contact vechtsport, zowel ten aanzien van vechtsportscholen als met het oog op evenementen. Deze werkgroep bestond uit beleidsadviseurs voor sport, en openbare orde en veiligheid. De eindverslagen van de verschillende werkgroepen zijn als bijlagen aan dit document toegevoegd.

De koppeling tussen regulering vanuit de sportsector en het lokale beleid vormt de kern van de aanpak. Immers, de ervaring heeft uitgewezen dat maatregelen die uitsluitend afkomstig zijn uit de vechtsport zelf niet effectief zijn gebleken. Het ontstaan en voortbestaan van veel verschillende bonden is hiervan een belangrijke indicatie. Juist de combinatie tussen en samenwerking van vechtsportsector en gemeenten is cruciaal. Deze is tot op heden onvoldoende geweest.

Last but not least is een stuurgroep geformeerd waarin de sport, de vechtsport en de lokale overheden in vertegenwoordigd waren. Het overzicht met de leden van de stuurgroep is in bijlage A opgenomen. Deze stuurgroep heeft input gegeven voor het Plan van Aanpak en uiteindelijk ook de definitieve versie geaccordeerd.

Stip aan de horizon

Full contact vechtsporten behoren tot de sport. Kracht, discipline, doorzettingsvermogen en technieken zijn belangrijke ingrediënten van deze sporten. Hierdoor spreken zij grote groepen sporters aan die intrinsiek zijn gemotiveerd om actief deze sporten te beoefenen. Deze vechtsporten blijken ook zeer toegankelijk voor jongeren die niet op een andere wijze aan sport doen.
De sector wijst zelf dan ook vooral op de waarde van full contact vechtsporten voor agressieregulatie, ontwikkelen van zelfvertrouwen en weerbaarheid.

De relatie die full contact vechtsporten hebben met agressie is evident, en moet als zodanig worden onderkend. Bij full contact vechtsporten gaat het erom agressie te hanteren en beheersen. Dit vraagt enorme alertheid en fysieke en mentale vaardigheid van sporters, trainers, coaches en kaderleden.

Door vechtsport op een veilige manier te beoefenen en door regulering in samenwerking met de overheid vanuit een goede organisatie, kan de sport zichzelf optimaal ontwikkelen.

Voor deze ontwikkeling zijn op verschillende niveaus interventies noodzakelijk. Allereerst hebben deze betrekking op de *vechtsporters* zelf. Met centraal gereguleerde (medische) controle en goede begeleiding worden de eerste stappen gezet in de verdere professionalisering van de sport. De vechtsporter 2.0 is een zelfbewuste sporter die goed zorgt voor zijn eigen lichaam en dat van de tegenstander, risico's probeert te vermijden en indien nodig maatregelen neemt en hoge eisen stelt aan verantwoorde medische en mentale begeleiding.

De *aanbieders* van full contact vechtsporten (vechtsportscholen, dojo's, e.d.) op hun beurt investeren in een pedagogische omgeving, een medisch verantwoorde begeleiding en transparantie naar hun omgeving. Alleen gediplomeerde docenten en/of trainers staan voor de groep. Zij zijn in staat om een veilige, gezonde en verantwoorde omgeving voor de sporters te creëren. Ook is de bedrijfsvoering op orde en zijn er geen banden met criminele organisaties en/of activiteiten. Een en ander wordt vastgelegd in een keurmerk voor vechtsportaanbieders zodat voor (potentiële) vechtsporters, hun ouders, en samenwerkingspartners duidelijk is wat zij kunnen verwachten.

Full contact vechtsport *evenementen* zetten de lijn van veilig, gezond en verantwoord sporten door. Door middel van een richtlijn voor evenementen[3] worden de eisen en voorwaarden vastgelegd waaraan evenementen moeten voldoen. Door goed samenspel van gemeenten (vergunningplicht voor vechtsportevenementen) en de sector zelf worden deze eisen gehandhaafd. Hiermee geven vechtsportsector en overheid actief sturing aan de professionalisering van de sector. De richtlijn bevat in ieder geval de verplichting uitsluitend gebruik te maken centraal geregistreerde vechters, gediplomeerde trainers/coaches, en (BIG) geregistreerde artsen. Ook is de veiligheid voor publiek gewaarborgd en is de financiële bedrijfsvoering transparant en verantwoord.

Bij een dergelijke ontwikkeling horen ook full contact *vechtsportbonden* die stimulerend en faciliterend zijn. De Vechtsport Autoriteit houdt toezicht op het proces van professionalisering en ondersteunt de huidige bonden. Deze sportbonden op hun beurt conformeren zich aan de doelstellingen van de Vechtsport Autoriteit en dragen actief bij aan de realisatie hiervan.

[3] Wanneer wij het over vechtsportevenementen hebben bedoelen wij full contact vechtsportevenementen die in de sector ook wel vechtsportgala's worden genoemd. Wij doelen hiermee op alle voor publiek toegankelijke events waarin vechtsporters al of niet in officieel wedstrijd- of toernooiverband tegen elkaar uitkomen.

Maatregelen

De full contact vechtsport sector en de lokale overheid hebben lange tijd te ver van elkaar af gestaan. Om regulering van de sector te verbeteren zijn vooral maatregelen nodig van de vechtsportsector zelf. Maar ook de (lokale) overheid speelt een belangrijke rol als initiator van enkele maatregelen die zij zelf ook uitvoert. Daarnaast heeft de overheid een signalerende en agenderende rol, en in het verlengde daarvan een faciliterende en stimulerende.

Met het initiatief om de sector beter te reguleren, wordt een aantal problemen in de sector gesignaleerd en op de agenda gezet. NOC*NSF is in opdracht van het Ministerie van VWS in gesprek gegaan met een groot aantal sleutelfiguren in de sector om tot een adequate aanpak te komen. De overheid dient die aanpak, die grotendeels via zelfregulering tot stand moet komen, te ondersteunen en verder te stimuleren. Dat betekent ook dat de full contact vechtsportsector en de overheid, de handen ineenslaan. Niet alleen op landelijk niveau, maar vooral ook lokaal.

Full contact vechtsport is sport, en maakt als zodanig onderdeel uit van de sportinfrastructuur. Gemeenten dienen daar in hun beleid rekening mee te houden. Tegelijkertijd is bijzondere aandacht vereist omdat full contact vechtsporten door de aard van de sport gezondheidsrisico's met zich mee brengen. Vanwege deze gezondheidsrisico’s kunnen gemeenten bijzondere eisen stellen aan de aanbieders van deze sporten en de organisatoren van full contact vechtsportevenementen.

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van vechtsportscholen en evenementen ligt in handen van de sector zelf. De overheid hecht waarde aan de ontwikkeling en toepassing van een keurmerk voor vechtsportscholen en een heldere richtlijn voor evenementen. Een keurmerksysteem geeft sporters, ouders, overheden en maatschappelijke organisaties inzicht in de kwaliteit van de vechtsportaanbieders, zodat zij weloverwegen beslissingen kunnen nemen om deel te nemen of samen te werken met deze partijen.

Regulering van de full contact vechtsportsector is een meerjarig proces. Zoals gezegd is dit proces een eerste verantwoordelijkheid van de sector zelf via zelfregulering met geleidelijk afnemende ondersteuning van de overheid. De overheid volgt dit proces met veel belangstelling en een uitgestoken hand. Monitoring van het reguleringsproces en de effecten daarvan is van eminent belang. Deze monitoring zal hoofdzakelijk betrekking hebben op de ontwikkeling, implementatie en effecten van de keurmerk en richtlijn.

Als eerste stap op weg naar een veilige, gereguleerde en goed georganiseerde vechtsportsector wordt een serie maatregelen voorgesteld. Deze maatregelen zijn hieronder uitgewerkt en van concrete acties voorzien.

1. Oprichten van de Vechtsport Autoriteit

Zoals hiervoor geschetst is er nog een wereld te winnen in de ontwikkeling van de full contact vechtsportsector. Organisatorische versnippering, gebrek aan (zelf)regulering en onderlinge verdeeldheid dragen hier niet aan bij. Om die reden is de sector gebaat bij een centraal orgaan dat regie gaat voeren op de ontwikkeling en uitvoering van de belangrijkste maatregelen. De Vechtsport Autoriteit wordt dit centrale orgaan.

De Vechtsport Autoriteit
De Vechtsport Autoriteit zet zich in voor een gereguleerde, veilige en goed georganiseerde vechtsportsector. De Vechtsport Autoriteit wordt eigenaar van keurmerk en richtlijn in de sector (voor vechtsportscholen en evenementen), zet zich in voor en ziet toe op de veiligheid van de sporters, houdt toezicht op het licentiesysteem voor stakeholders en is primair de spreekbuis richting de overheid. Ook geeft zij gevraagd en ongevraagd advies aan gemeenten.

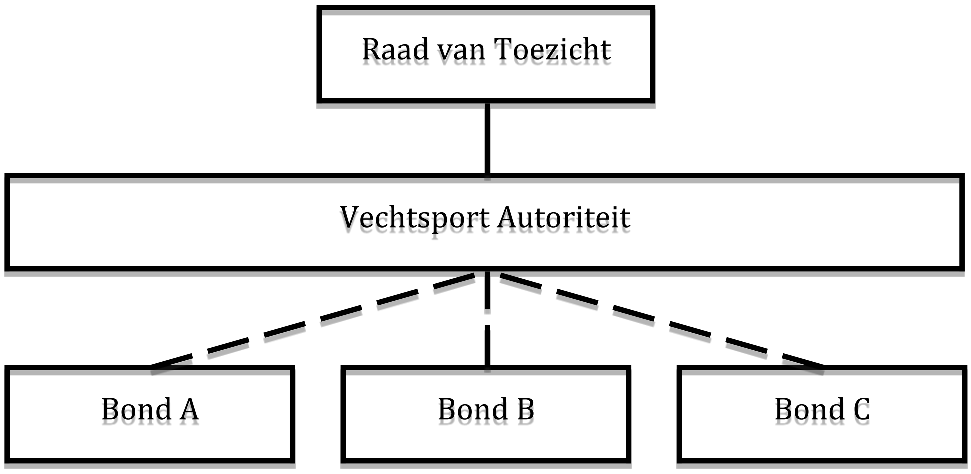
De Vechtsport Autoriteit richt zich op sport overstijgende maatregelen, die niet door onafhankelijke bonden en/of organisaties alleen kunnen worden ingevuld. Taken en bevoegdheden met betrekking tot wedstrijdzaken, topsport en tuchtrechtspraak blijven zo veel mogelijk bij de aangesloten bonden zelf. De Vechtsport Autoriteit is nadrukkelijk geen nieuwe of overkoepelende vechtsportbond.

De Vechtsport Autoriteit heeft een 1) toezichthoudende, een 2) communicatieve en een 3) ondersteunende functie. Ze houdt toezicht op de keurmerk en richtlijn (sportscholen en evenementen), het licentiesysteem en de veiligheid van sporters binnen de sector. Ze is de spreekbuis richting overheid en tracht de algemene beeldvorming van de full contact vechtsporten positief te beïnvloeden. Tenslotte ondersteunt ze de aangesloten bonden bij het realiseren van de gezamenlijke doelstellingen.

De legitimiteit van de Vechtsport Autoriteit ligt niet in wetten en/of reglementen. De Autoriteit stuurt vooral op het draagvlak bij en de samenwerking en afstemming tussen lokale overheid en de vechtsportsector. Hierin spelen evenementen en de daarvoor te ontwikkelen richtlijn een cruciale rol. Indien partijen zich niet wensen te houden aan deze richtlijn zal de Vechtsport Autoriteit de gemeenten adviseren om geen vergunning af te geven.

De Vechtsport Autoriteit bestaat uit een bestuur, een ondersteunend bureau en een Raad van Toezicht (RvT). Het bestuur van de Vechtsport Autoriteit wordt ingevuld door vertegenwoordigers uit de verschillende geledingen van de full contact vechtsport. Het gaat niet om directe vertegenwoordiging vanuit aangesloten bonden, maar om vertegenwoordiging door onafhankelijke personen. Het ligt voor de hand dat het aantal en profiel van de bestuursleden overeenkomt met de maatregelen in dit Plan van Aanpak. Daarnaast wordt een onafhankelijk voorzitter benoemt. Het bestuur bestaat uit vrijwilligers die gemotiveerd zijn om de verdere ontwikkeling en implementatie van dit plan te realiseren.

Het bestuur wordt ondersteund door een betaalde kracht, in eerste instantie de kwartiermaker. Zij treden gezamenlijk op naar de buitenwereld en vertegenwoordigen binnen de Autoriteit stakeholders als sporters, trainers, aanbieders, overheid, organisatoren etc. De inrichting en bemensing van de Vechtsport Autoriteit moet op draagvlak kunnen rekenen binnen de sector. De keuze van haar leden is dan ook een belangrijk proces.

De RvT van de Vechtsport Autoriteit bestaat uit drie personen. Zij houden toezicht op de activiteiten van het bestuur en de ontwikkeling binnen de sector. De leden komen voort uit de overheid, de vechtsportsector en de sport. Ook hier geldt dat het niet gaat om directe vertegenwoordiging vanuit aangesloten bonden, maar om vertegenwoordiging door onafhankelijke personen.

De bestuursleden en leden van de RvT van de Vechtsport Autoriteit worden in eerste instantie benoemd door de huidige Stuurgroep 'Regulering full contact vechtsporten'. Dit gebeurt op basis van de nader te ontwikkelen profielen. Vervolgens legt het bestuur van de Vechtsport Autoriteit minimaal twee ,maal per jaar verantwoording af aan een RvT. Dit is een Raad van drie personen die op hoofdlijnen de voortgang en werkwijze van Vechtsport Autoriteit controleert.

De Vechtsport Autoriteit is bedoeld als verbindend element in de sector. Het is een middel om te komen tot betere regulering en organisatie en een veiligere sport. Dat moet uiteindelijk merkbaar en zichtbaar worden door betere afspraken en samenwerking tussen bonden, een hogere kwaliteit van sportaanbod en dienstverlening in de sector en een betere relatie met de overheid. De taken, bevoegdheden en functioneren van de vechtsportautoriteit wordt na drie jaar geëvalueerd.

De ontwikkeling en inrichting van de Vechtsport Autoriteit wordt in eerste instantie gefinancierd door het Ministerie van VWS. Het functioneren van de Autoriteit wordt overwegend gefinancierd door de sport zelf.

De aangesloten bonden
Er is geen statutaire of reglementaire verbinding tussen de aangesloten bonden en de Vechtsport Autoriteit. Door middel van een overeenkomst verbinden de bonden zich aan een samenwerking met de Vechtsport Autoriteit. Deze samenwerking betekent in ieder geval dat bonden zich conformeren aan het doel van Vechtsport Autoriteit en actief samenwerken om dit doel te bereiken. De concrete acties die in dit opzicht van de bonden worden verwacht, zijn nader uitgewerkt in de andere maatregelen in dit document.
Bonden die onderdeel uitmaken van de samenwerking met de Vechtsport Autoriteit zijn ambassadeur van de beoogde zes maatregelen die zijn opgenomen in dit Plan van Aanpak. Daarnaast is het belangrijk dat bonden opereren in de geest van de Code Goed Sportbestuur.

Fasering
In eerste instantie worden de volgende acties ondernomen:

- De kwartiermaker stelt een profiel voor de Vechtsport Autoriteit en haar leden op.
- De Stuurgroep stelt het profiel voor de Vechtsport Autoriteit en haar leden vast.
- Het profiel voor de Vechtsport Autoriteit en haar leden wordt verspreid binnen de sector en mensen worden opgeroepen op een functie te solliciteren.
- De kwartiermaker doet een voordracht voor de leden van de Vechtsport Autoriteit. Dit gebeurt op basis van de binnengekomen sollicitaties en mogelijk ook op basis van personen die door de kwartiermaker zelf benaderd zijn.
- De Stuurgroep benoemt de leden van de Vechtsport Autoriteit.
- De kwartiermaker stelt een profiel op voor de Raad van Toezicht en haar leden.
- De Stuurgroep stelt het profiel voor de Raad van Toezicht en haar leden vast.
- De kwartiermaker doet een voordracht voor de leden van de Raad van Toezicht.
- De Stuurgroep benoemt de leden van de Raad van Toezicht.

Vervolgens dienen de volgende zaken te worden gerealiseerd:

- De overeenkomst tussen aangesloten bonden en de Vechtsport Autoriteit wordt opgesteld en vastgesteld.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een set van standaard contracten, reglementen en protocollen voor gebruik in de sector.
- Aangesloten bonden toetsen periodiek hun eigen organisatie en bestuursmodel aan de beoogde zes maatregelen die zijn opgenomen in dit Plan van Aanpak en de Code Goed Sportbestuur. Aanvullend op deze toetsing overleggen bestuursleden van de aangesloten bonden een Verklaring omtrent gedrag (VOG).
- De Vechtsport Autoriteit rapporteert twee keer per jaar aan de Raad van Toezicht over de voortgang en werkwijze. Op termijn wordt deze rapportage bijeenkomst ook gebruikt om de positie van de Vechtsport Autoriteit te evalueren.

2. Keurmerk voor full contact vechtsportscholen

Een goed georganiseerde en veilige vechtsport begint op de vechtsportscholen. Hier worden de pedagogische waarden van de vechtsport voor een breed publiek ingezet én de kampioenen van morgen getraind. Voor individuele vechtsportscholen en voor de sector in algemene zin is het belangrijk dat goede vechtsportscholen zich in dit veld kunnen onderscheiden. Lokale profilering draagt bij aan het nationale imago van de vechtsporten. Met een keurmerk voor full contact vechtsportscholen is het straks mogelijk om de kwaliteit van vechtsportaanbieders vast te stellen en naar buiten te brengen, zodat (potentiële) samenwerkingspartners, vechtsporters en belangstellenden, en ook de overheid weten met wie zij te maken hebben. Een keurmerk geeft lading aan het gewenste beeld dat we bij een vechtsportschool hebben. Op deze manier worden vechtsportscholen gestimuleerd op een veilige en pedagogisch verantwoorde wijze met vechtsport om te gaan en is daarmee tegelijkertijd voor externe partijen zoals ouders en gemeenten duidelijk wat de 'goede' vechtsportscholen zijn. Het keurmerk is verplichtend maar niet "zwaar" en/of bureaucratisch.

Het keurmerk

Het keurmerk voor full contact vechtsportscholen richt zich primair op:

- Sociale en fysieke veiligheid
- Pedagogisch en didactisch gehalte
- Financiële transparantie

Het keurmerk is onlosmakelijk verbonden aan het licentiesysteem (zie hierna). Elke vechtsportschool dient bijvoorbeeld over minimaal één gelicenseerde trainer te beschikken om in aanmerking te komen voor een keurmerk.

Op termijn – en bij bewezen succes en voldoende noodzaak– kan het keurmerk zich verder ontwikkelen en ook eisen stellen op het gebied van:

- De kwaliteit van de lesprogramma's
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Zorg voor gezondheid en persoonlijke verzorging

Het is goed denkbaar dat deze aspecten op termijn aan het keurmerk worden toegevoegd en/of dat er op dat moment meerdere niveaus van het keurmerk ontstaan.

De Vechtsport Autoriteit is eigenaar van het keurmerk. Zij verstrekt het keurmerk aan Vechtsportscholen op voorwaarde dat zij een positieve audit hebben ondergaan en aangesloten zijn bij een bij de Vechtsport Autoriteit aangesloten sportbond. De vechtsportscholen worden in opdracht van de Vechtsport Autoriteit periodiek gekeurd door een onafhankelijke partij om te garanderen dat het niveau van het keurmerk gehandhaafd blijft.

De Vechtsport Autoriteit geeft in haar communicatie ruchtbaarheid en aanzien aan het keurmerk, waardoor het van waarde wordt voor de vechtsportscholen. Daarnaast speelt het keurmerk een belangrijke rol in de relatie tussen vechtsportschool en gemeente. Idealiter verbinden gemeenten zaken met betrekking tot samenwerking, subsidiëring en toekenning van vergunningen (voor bv. evenementen) aan het al dan niet hebben van een keurmerk.

Audit en periodieke keuring

De audit en periodieke keuring voor verstrekking van het keurmerk wordt in opdracht van de Vechtsport Autoriteit uitgevoerd door een onafhankelijk orgaan of een team van onafhankelijke auditors. Hierbij wordt gezocht naar een praktische en betaalbare oplossing, die recht doet aan de onafhankelijkheid die een dergelijke audit met zich mee moet brengen. De auditors brengen verslag uit aan de Vechtsport Autoriteit die op basis van dit verslag een keurmerk verstrekken, verlengen of intrekken.

Fasering
In eerste instantie worden de volgende acties ondernomen:
- In samenwerking met deskundigen vertaalt de kwartiermaker de drie primaire onderdelen van het keurmerk (financiële transparantie, sociale en fysieke veiligheid en pedagogisch en didactisch gehalte) naar concrete eisen. Aan deze eisen ligt in alle gevallen een duidelijke visie op het onderdeel ten grondslag.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de visies en de daaruit volgende eisen van het keurmerk vast.
- De kwartiermaker onderzoekt de mogelijkheden voor een onafhankelijke en kwalitatief hoogwaardige audit en periodieke keuring van het keurmerk.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van audit en periodieke keuring in.

Vervolgens dienen de volgende zaken te worden gerealiseerd:
- De Vechtsport Autoriteit spant zich in voor een volwaardige erkenning door de overheid / gemeenten van het keurmerk.
- De Vechtsport Autoriteit start een communicatie campagne in relatie tot het keurmerk.
- De Vechtsport Autoriteit evalueert het keurmerk periodiek. Indien nodig worden onderdelen afgevoerd, toegevoegd of wordt het keurmerk met verschillende niveaus uitgebreid.

3. Richtlijn voor full contact vechtsportevenementen[4]

Vechtsportevenementen (gala's) vormen het uithangbord van de vechtsportsector. Hier meten de wedstrijdvechters zich aan elkaar. Gala's zijn openbaar toegankelijk. Een veilig sportklimaat geldt net zo goed voor de vechtsportsector. Ook op en rond vechtsportgala's moeten het publiek, de vechters, en de organisatie zich veilig voelen. De sfeer moet er één zijn die uitnodigend, sportief en attractief is.

Vechtsport staat midden in de samenleving en moet juist dát met zijn evenementen ook uitstralen. Nederland heeft internationale vechtsporticonen die op gala's laten zien waartoe zij in staat zijn. Nederland heeft een lange traditie van vechtsportgala's opgebouwd die er mede aan heeft bijgedragen dat vechtsport zo populair is geworden. Betere regulering van vechtsportevenementen heeft tot doel om deze evenementen veiliger, toegankelijker, jeugdgerichter, eerlijker en medisch verantwoord te maken. Dat geldt voor alle vechtsportevenementen, zowel die voor beginners, jeugd, amateurs en (semi-)professionals.

Voor gemeenten is een modeltekst beschikbaar voor het instellen van een vergunningplicht voor vechtsportevenementen in de APV. De vergunningvoorschriften die zijn opgesteld hebben betrekking op VIP-tafels / financiële transparantie, auspiciën en toezicht van een erkende sportbond, gebruik van alcohol en leeftijd van bezoekers.
Een richtlijn voor vechtsportevenementen is een vorm van zelfregulering van de vechtsportbranche. Hiermee is het voor publiek, vechters, gemeenten en bonden duidelijk of vechtsportevenementen aan kwaliteitseisen voldoen.

De richtlijn
Een te ontwikkelen richtlijnstelt voorwaarden aan:
- Financiële transparantie
- Medische en paramedische voorzieningen
- Sociale en fysieke veiligheid
- Pedagogisch gehalte
- Good governance.

De richtlijn voor vechtsportevenementen is zowel verbonden aan het licentiesysteem als aan de vergunningplicht die bij voorkeur alle Nederlandse gemeenten hanteren voor vechtsportevenementen.

De richtlijn voor full contact vechtsportevenementen stelt voorwaarden aan de verschillende functionarissen die hierbij betrokken zijn. Dit betreft met name:
- gelicenseerde promotors
- gelicenseerde organisatoren
- gelicenseerde ringartsen
- gelicenseerde beveiligingsbedrijven.

Vechtsportevenementen die voldoen aan de richtlijn vallen onder auspiciën van een landelijk erkende vechtsportbond. Deze bonden zien erop toe dat de maatregelen ten aanzien van de veiligheid en medische bescherming van vechters en publiek worden nageleefd. Dit betreft bijvoorbeeld de richtlijnen voor de leeftijd van de deelnemers, startboekjes, dopingcontrole en centrale registratie van uitslagen van wedstrijden.
De Vechtsport Autoriteit is eigenaar van de richtlijn. Zij ziet toe op de toepassing en naleving van de richtlijn door de organisatoren van de evenementen, zijnde de organisatie die eindverantwoordelijk is voor het vechtsportevenement. Een onafhankelijk audit team stelt in opdracht van de Vechtsport Autoriteit vast of een vechtsportevenement aan de richtlijn voldoet.

[4] onder vechtsportevenement wordt verstaan elke voor publiek toegankelijke full contact vechtsport toernooien, gala's, competities, samenkomsten waarbij een of meerdere gevechten plaatsvinden

Vechtsportevenementen worden periodiek gekeurd door een onafhankelijk audit team. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de vechtsportbond die de auspiciën heeft over het evenement. Deze bond is aangesloten bij de Vechtsport Autoriteit.

De Vechtsport Autoriteit draagt de richtlijn voor vechtsportevenementen uit aan zowel bonden, vechtsportscholen, organisatoren en promotors. Vechters die uitkomen op een vechtsportevenement zijn lid van vechtsportscholen die op hun beurt aangesloten zijn bij een door de Vechtsport Autoriteit erkende vechtsportbond. De Vechtsport Autoriteit ziet daarop toe. Gemeenten verbinden hier hun vergunningenbeleid aan, zodat samenwerking met een erkende bond, accommodatie- en subsidiebeleid en het verstrekken van een vergunning verbonden zijn aan de richtlijn. Ook "match making" is zodoende adequaat geregeld, doordat de bonden op de hoogte zijn van de wedstrijdresultaten en achtergrond van de deelnemers.

Voor uitvoering van audits wordt net als bij het keurmerk voor vechtsportscholen gebruik worden gemaakt van een team van onafhankelijke auditors. Zij brengt verslag uit aan de Vechtsport Autoriteit, waarna vastgesteld wordt of het evenement conform de richtlijn verlopen is. Indien dat niet zo is, dan treedt de Vechtsport Autoriteit in overleg met de betreffende vechtsportbond om ervoor te zorgen dat de geconstateerde tekortkomingen worden aangepakt.

Medische en paramedische voorzieningen
Met het oog op de veiligheid van de vechters zijn de medische en paramedische voorzieningen tijdens de evenementen van groot belang. Concreet moet hierbij worden gedacht aan:

- Een medische keuring voor alle vechters op de dag van het evenement.
- De inzet van uitsluitend gelicenseerde en BIG-geregistreerde artsen, zowel voor de wedstrijdkeuring als voor de functie als ringarts.
- Een vast protocol voor vechters die tijdens de wedstrijd knock-out gaan. Een bezoek aan de eerste hulp is altijd onderdeel van dit protocol.
- Dopingcontrole bij alle titelgevechten.

Fasering
In eerste instantie worden de volgende acties ondernomen:

- In samenwerking met deskundigen vertaalt de kwartiermaker de vijf primaire onderdelen van de richtlijn (financiële transparantie, medische en paramedische voorzieningen, sociale en fysieke veiligheid, pedagogisch gehalte, good governance) naar concrete randvoorwaarden en uitgangspunten. Aan deze randvoorwaarden en uitgangspunten ligt in alle gevallen een duidelijke visie op het onderdeel ten grondslag. Hierbij zal de kwartiermaker gebruik maken van good practices rondom richtlijnen voor vechtsportevenementen die erkende vechtsportbonden hanteren.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de visies en de daaruit volgende richtlijn vast.
- De kwartiermaker onderzoekt de mogelijkheden voor een onafhankelijke en kwalitatief hoogwaardige audit en periodieke keuring van het evenement.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van audit en periodieke keuring in.

Vervolgens dienen de volgende zaken te worden gerealiseerd:

- De Vechtsport Autoriteit spant zich in voor een volwaardige erkenning door de overheid / gemeenten van de richtlijn.
- De Vechtsport Autoriteit start een communicatie campagne in relatie tot de richtlijn.
- De Vechtsport Autoriteit evalueert de toepassing van de richtlijn periodiek. Indien nodig worden onderdelen afgevoerd, toegevoegd of wordt de richtlijn met verschillende niveaus uitgebreid.

4. Maatregelen ter bevordering van de veiligheid van sporters

Full contact vechtsporten behoren tot de sport. Kracht, discipline, doorzettingsvermogen, technieken zijn belangrijke ingrediënten van deze sporten. Hierdoor spreken zij grote groepen sporters aan die intrinsiek zijn gemotiveerd om actief deze sporten te beoefenen. Agressie is onlosmakelijk verbonden met full contact vechtsporten. Voor een deel zit hierin ook de maatschappelijke waarde van de sporten. Door agressie (in fysiek, mentaal en emotioneel opzicht) te kanaliseren, bieden de vechtsporten de maatschappij een krachtig instrument.

Deze sterke kant van de full contact vechtsporten brengt echter ook een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Een sport met agressie als middelpunt dient zich extra in te spannen voor de fysieke veiligheid van haar sporters. Om die reden introduceren we een serie maatregelen ter bevordering van de veiligheid van de vechtsporter.

Een aangepast regime voor jongeren tot en met 16 jaar
Vechtsporten zijn uitdagend, vooral voor jongeren. Toch is het om medische en pedagogische redenen niet wenselijk om jongeren de sport in al haar fysieke aspecten nog voor het bereiken van de 17-jarige leeftijd te laten ondergaan. De leeftijdsgrens van 16 jaar is gekozen omdat de fysieke ontwikkeling van jongeren in de puberteit niet voor iedereen gelijk is. Hierdoor kunnen grote fysieke verschillen ontstaan tussen jongeren van dezelfde leeftijd. Daarnaast blijven de hersenen van jongeren zich ontwikkelen tot de leeftijd van 25 (en soms zelfs 30) jaar. Klappen of trappen tegen het hoofd hebben een negatief effect op deze ontwikkeling. Om die reden moeten sporters zo lang mogelijk in bescherming worden genomen tegen dergelijke schade. De gekozen leeftijdsgrens van 16 jaar sluit aan bij keuzes die ook in andere contactsporten zijn gemaakt[5] [6].

Deze maatregel is er op gericht om fysiek contact met en tussen jongeren bij het beoefenen van vechtsport te beperken en geleidelijk op te voeren. Het verbieden van stoten of trappen tegen het hoofd, tot de leeftijd van 17 jaar is bereikt, is onlosmakelijk met deze maatregel verbonden.
Ook heeft de maatregel betrekking op het trainingsprogramma dat aan jongere vechtsporters wordt aangeboden. Hierin dient niet zo zeer het winnen centraal te staan, als wel het plezier in trainen. Deze maatregel maakt tevens duidelijk dat het lesgeven aan jongeren geen ‘opstapactiviteit’ is voor nieuwe trainers, maar een specialisme op zich.

Deze maatregel kan ingrijpende gevolgen hebben voor sommige jonge vechtsporters. De leeftijdsgrens van 16 jaar wordt internationaal in de sport niet toegepast en is bijvoorbeeld ook bij boksen niet van toepassing. Het is dus mogelijk dat jonge vechtsporters niet langer aan internationale toernooien mee kunnen doen. Ook kan er op langere termijn een sporttechnische achterstand ontstaan, omdat vechtsporters pas op latere leeftijd met technieken op het hoofd in aanraking komen.

Vanuit een maatschappelijke verantwoordelijkheid is er desalniettemin voor gekozen de maatregel in dit document op te nemen. Het belang van een veilige en gezonde sportbeoefening weegt op dit moment zwaarder dan het sporttechnische belang. In ieder geval wordt de noodzaak onderkend van nader (periodiek) onderzoek, op basis waarvan deze maatregel kan worden bijgesteld.

[5] Vergelijkbare maatregelen zijn in de Verenigde Staten getroffen voor jonge ijshockeyers en american football spelers.
[6] De ontwikkelingen op dit punt worden nauwlettend gevolgd, zowel medisch, maatschappelijk als sportief. Indien hiervoor aanleiding is kunnen andere ambities/alternatieven op den duur worden overwogen.

Sporttak en sportbond overstijgend wedstrijdboekje
De bij de Vechtsport Autoriteit aangesloten sportbonden werken allemaal met hetzelfde, bij voorkeur digitaal[7], wedstrijdboekje. Op die manier heeft elke vechtsporter, ongeacht zijn sport en ongeacht zijn bond, één wedstrijdboekje. Hiermee vergroten we de controle op medische aspecten (startverboden), tuchtrechterlijke sancties en wedstrijdervaring, waardoor de beoefening van de vechtsport veiliger wordt.

Uitgifte van het (voor alle bonden hetzelfde) wedstrijdboekje blijft een bevoegdheid van de aangesloten bonden. Er wordt een systeem ontwikkeld, waarmee bonden kunnen controleren of een andere instantie al een wedstrijdboekje heeft uitgegeven aan een vechtsporter. Zo wordt voorkomen dat vechtsporters toch over meerdere boekjes beschikken. Bij de totstandkoming van dit systeem wordt uiteraard rekening gehouden met wetgeving op het gebied van privacy.

Uitgifte van wedstrijdboekjes door aangesloten bonden wordt steekproefsgewijs gecontroleerd. Aangesloten bonden kan worden gevraagd om inzicht te geven in de documentatie, op basis waarvan een wedstrijdboekje is verstrekt.

Medische jaarkeuring vechtsporters
Vechtsporters dienen vanaf het moment dat ze de wedstrijden gaan vechten op B-niveau een jaarlijkse basiskeuring te ondergaan. Deze keuring wordt ingevoegd in het wedstrijdboekje van de vechtsporter. Deze basiskeuring wordt uitgebreid met extra keuringselementen voor vechtsporters die wedstrijden gaan vechten op A-niveau. Als indicatie van de kosten voor deze keuringen kan respectievelijk gedacht worden aan € 100 (voor de basiskeuring) en € 200 (voor de uitgebreide keuring). Ten behoeve van de keuringen wordt ook een lijst met medische uitsluitinggronden opgesteld. Sporters die te maken hebben met een dergelijke uitsluitinggrond (bv. een bloedstollings stoornis) worden uitgesloten van alle full contact activiteiten.

Fasering
In eerste instantie worden de volgende acties ondernomen:
- In samenwerking met medische, pedagogische en didactische deskundigen concretiseert de kwartiermaker het regime voor jongeren tot en met 16 jaar.
- De Vechtsport Autoriteit stelt het regime voor jongeren tot en met 16 jaar vast.
- De Vechtsport Autoriteit vertaalt het regime in haar keurmerken voor vechtsportscholen en evenementen.
- In samenwerking met betrokkenen stelt de kwartiermaker de randvoorwaarden op voor uitgifte van een wedstrijdboekje.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de randvoorwaarden voor uitgifte van een wedstrijdboekje vast.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt één startboekje voor alle vechtsporters.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een controle systeem, waarmee aangesloten bonden kunnen controleren of een andere instantie al een wedstrijdboekje heeft uitgegeven aan een vechtsporter.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van steekproefsgewijze controle op uitgifte van de wedstrijdboekjes in.
- In samenwerking met medische deskundigen werkt de kwartiermaker de inhoud van de basiskeuring en de uitgebreide keuring uit. Ook komt er een lijst met medische uitsluitingsgronden.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de inhoud van de keuringen en de lijst met uitsluitingsgronden vast.

---
[7] Uiteraard rekening houdend met privacy en lerend van voorbeelden zoals de wareabouts in het kader van dopingbeleid.

Vervolgens dienen de volgende zaken te worden gerealiseerd:

- De Vechtsport Autoriteit evalueert het regime voor jongeren tot en met 16 jaar periodiek.
- De Vechtsport Autoriteit geeft het lesgeven aan jongeren een aparte plaats in haar visie op en systematiek van opleidingen.
- De Vechtsport Autoriteit onderzoekt samenwerkingsvormen met bijvoorbeeld ROC's. Door keuringen uit te laten voeren door studenten (als onderdeel van de opleiding en onder supervisie) kunnen de kosten worden teruggebracht.
- De Vechtsport Autoriteit brengt de lijst met uitsluitinggronden breder onder de aandacht in de sector. Zo ontstaat er ook bewustwording bij vechtsporters die nog niet op A-niveau of B- niveau actief zijn.

5. Een licentiesysteem voor stakeholders in de vechtsportsector

Er zijn in de vechtsport vele partijen actief. Er is niet altijd zicht op de kwaliteit van deze personen of duidelijkheid over de verwachtingen die we van hen hebben. Een licentiesysteem maakt inzichtelijk welke eisen er gesteld worden aan de verschillende stakeholders. Ook wordt zo duidelijk wie er aan de eisen voldoet. Dit is van belang voor partijen binnen de bond, maar zeker ook daarbuiten. Een licentiesysteem legt de basis voor het vertrouwen dat men moet kunnen hebben in de kwaliteit van samenwerkingspartners.

Het licentiesysteem

De Vechtsport Autoriteit richt een licentiesysteem in voor alle betrokken stakeholders. Hierbij valt te denken aan trainers, officials (jury en scheidsrechters), promotors, matchmakers, organisatoren en dokters. De sporters zijn reeds geregistreerd met het hiervoor genoemde wedstrijdboekje.
Licenties worden verstrekt door de aangesloten bonden. Zij zijn verantwoordelijk voor de controle op leden die een licentie aanvragen of verlengen. Deze controle vindt plaats op basis van centraal vastgestelde randvoorwaarden. Licenties worden jaarlijks opnieuw aangevraagd. Bij uitgifte wordt een fysieke licentie afgegeven in de vorm van een pas.

De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een systeem, waarmee bonden kunnen controleren of een andere instantie al een licentie heeft uitgegeven. Zo wordt voorkomen dat stakeholders meerdere licenties hebben. Bij de totstandkoming van dit systeem wordt uiteraard rekening gehouden met wetgeving op het gebied van privacy.

Het functioneren van het licentiesysteem wordt steekproefsgewijs gecontroleerd. Aangesloten bonden kan worden gevraagd om inzicht te geven in de documentatie, op basis waarvan een licentie is verstrekt.

Opleidingsstructuur

Onderdeel van het licentiesysteem voor trainers en officials is een goede opleidingsstructuur. De basis van deze structuur blijft in eerste instantie bij de aangesloten bonden liggen. Zij zijn verantwoordelijk voor de opleidingen en het uitgeven van diploma's. Uiteraard profiteren ze op deze manier ook van de hiermee gepaard gaande inkomsten. Voor de concrete uitvoering van de opleidingen maken de bonden keuzes; of zij doen het zelf, zij laten dit doen door ALO's - CIOS'en en/of zij geven opdracht aan commerciële aanbieders.

Om de kwaliteit van de opleidingen te borgen, dienen aangesloten bonden hun opleidingen conform de Kwalificatie Structuur voor de Sport (KSS) in te richten. Voor het toekennen van nieuwe licenties kan alleen goedkeuring worden verleend als de opleiding is gevolgd binnen de KSS structuur. Een aparte regeling geldt voor trainers die hun diploma reeds gehaald hebben. Deze diploma's worden op basis van een vaste 'omrekentabel' ingeschaald op een bepaald KSS niveau.

Zowel voor nieuwe als voor reeds gediplomeerde trainers geldt dat ze op termijn middels bijscholingen het niveau voor hun licentie op peil moeten houden.

Fasering

In eerste instantie worden de volgende acties ondernomen:
- In samenwerking met betrokkenen stelt de kwartiermaker de randvoorwaarden op voor uitgifte van een licentie.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de randvoorwaarden voor uitgifte van een licentie vast.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een model licentie (pas) voor gebruik door de aangesloten bonden.

- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een controle systeem, waarmee aangesloten bonden kunnen controleren of een andere instantie al een licentie heeft uitgegeven aan een stakeholder.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van steekproefsgewijze controle op het licentiesysteem in.
- In samenwerking met deskundigen stelt de kwartiermaker een ‘omrekentabel’ op voor reeds behaalde diploma’s in de vechtsportsector.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de ‘omrekentabel’ vast.

Vervolgens dienen de volgende zaken te worden gerealiseerd:
- De Vechtsport Autoriteit evalueert het licentiesysteem periodiek.
- De Vechtsport Autoriteit maakt periodieke bijscholingen onderdeel van het licentiesysteem voor gediplomeerde trainers.

6. Lokaal beleid voor vechtsport

Vergunningplicht voor vechtsportgala's

Om zo veel mogelijk te voorkomen dat vechtsportgala's gepaard gaan met verstoringen van de openbare orde en veiligheid van bezoekers, deelnemers en andere betrokkenen, moeten gala's volgens de lokale overheid voldoen aan specifieke eisen.

Met de invoering van een vergunningplicht voor vechtsportgala's en toepassing van de Wet Bibob kan screening plaatsvinden op zowel de aanvrager van de vergunning als op de wijze van bedrijfsvoering, financiering en zakelijke relaties. Daarnaast maken gemeenten gebruik van een modelvergunning met speciale vergunningvoorschriften, toegesneden op de lokale situatie. De voorschriften kunnen betrekking hebben op VIP-tafels, gebruik van alcohol, leeftijd van bezoekers. Er is hiervoor al een modeltekst beschikbaar van de gemeente Hoorn (bijlage). Een gala moet plaatsvinden onder auspiciën en toezicht van een erkende full contact vechtsportbond.

De vergunningvoorschriften (modeltekst) verwijzen direct naar de te ontwikkelen richtlijn voor full contact vechtsportevenementen. De Vechtsport autoriteit c.q. de erkende full contactvechtsportbond adviseert gemeenten over internationale organisatoren en promotors die een vergunning aanvragen. De Autoriteit of erkende vechtsportbond kan dan auspiciën verlenen.

Door verwijzing naar de richtlijn voor vechtsportevenementen en een directe relatie met de Vechtsport Autoriteit/ erkende full contact vechtsportbond heeft de gemeente een waarborg dat het evenement voldoet aan de kwaliteitseisen ten aanzien van medische begeleiding, veiligheid, service, matchmaking, faciliteiten, openbare orde en sfeer en uitstraling. Door toepassing van de richtlijn door de autoriteit/ erkende full contact vechtsportbond kunnen uitsluitend vechtsporters deelnemen die aangesloten zijn bij gecertificeerde vechtsportscholen.

Overheid werkt samen met gecertificeerde vechtsportscholen

Full contact vechtsporten zijn aantrekkelijke takken van sport die een forse groei hebben doorgemaakt. Gemeenten werken in het kader van sportstimulering samen met sportaanbieders. Voor gemeenten (of ouders van kinderen die aan vechtsport willen doen) is het niet duidelijk welke sportscholen kwalitatief goede samenwerkingspartners kunnen zijn. Invoering en toepassing van een keurmerk voor sportscholen die full contactvechtsport aanbieden draagt bij aan een kwalitatief goede en ook transparante sector.

De overheid stimuleert de ontwikkeling van het keurmerkbeleid en kan, met name op lokaal niveau, besluiten uitsluitend samen te werken met gecertificeerde sportscholen die in het bezit zijn van een keurmerk. De vechtsportbranche zelf ontwikkelt dit keurmerk, past dit toe en draagt zorg voor de handhaving ervan.

De lokale overheid wordt geadviseerd om in het gemeentelijke beleid uit te gaan van het keurmerk voor vechtsportscholen. Elke individuele gemeenteraad beslist daar uiteindelijk over. Gemeenten beslissen om de lokale implementatie van het keurmerk te bevorderen door subsidiëring van certificeringsproces.

Digitale toolkit 'regulering vechtsport' voor gemeenten

Lokale overheden zijn over het algemeen onvoldoende op de hoogte van ontwikkelingen in de full contact vechtsportsector. Er is weinig of geen contact tussen vechtsportorganisaties en gemeenten. Daardoor is er onbegrip en nauwelijks een prikkel om de sector kwalitatief op orde te krijgen.

Een digitale toolkit reikt gemeenten kennis en instrumentarium aan over regulering van de full contact vechtsportsector, zodat de lokale overheid op de hoogte is van het reguleringsproces en te treffen maatregelen eenvoudig kan implementeren.
Deze nog samen te stellen digitale toolkit geeft gemeenten informatie over de full contact vechtsportsector zodat zij daar in haar beleid rekening mee kan houden. De toolkit biedt complete teksten die de gemeente kan toepassen om regulering van vechtsportgala's te bevorderen, het contact met sportscholen te verbeteren en inzicht te krijgen in de achterliggende problematiek en te treffen maatregelen. Deze toolkit bevat dan ook informatie over de infrastructuur voor full contact vechtsportsector, een richtlijn voor lokaal beleid rondom vechtsportgala's en informatie over alle maatregelen om de sector beter te reguleren.

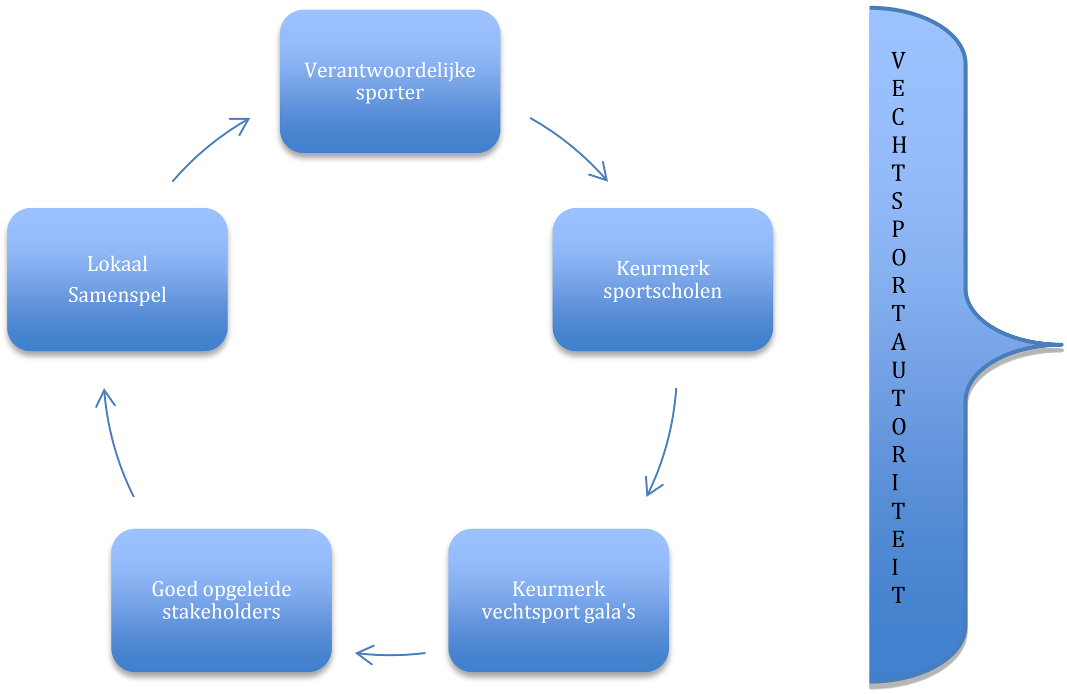
Convenant Regulering full contact vechtsport
De urgentie om de problematiek rond de full contact vechtsportsector adequaat aan te pakken moet breed worden gevoeld en gedeeld. Dat is nog niet het geval. Daarnaast moet ook een signaal uitgaan dat de vechtsportsector, NOC*NSF en de overheid regulering gezamenlijk aanpakken.
Het ministerie van VWS, de VSG/ VNG, LIEC/RIECs en NOC*NSF onderschrijven het plan van aanpak tot regulering van full contact vechtsporten door middel van een convenant, en dragen daarmee de urgentie van de invoering van regulering uit. Hiermee bevorderen zij ook een brede implementatie van het maatregelenpakket.
De stuurgroep zorgt ervoor dat in het najaar 2014 de convenantpartners hiervoor de handen op elkaar krijgen. Het convenant is een intentieverklaring van alle partners om de maatregelen die in het plan van aanpak staan uit te voeren.

Aandachtspunten
- Afspraak maken met VNG/VSG over verspreiding
- Complete maatregelenpakket opnemen, verder in fase 2 de tookit ontwikkelen
- Doel is ook: vooroordelen wegnemen, wegwijs maken, integreren in de sportfamilie, communicatie verbeteren.

Fasering
In eerste instantie worden de volgende acties ondernomen:
- De kwartiermaker doet een voorstel aan de Stuurgroep voor het continueren van de werkgroep Lokaal beleid (Ministerie van V&J, gemeenten, VSG/VNG, RIEC NH).
- De kwartiermaker stelt een digitale toolkit samen, daarbij bijgestaan door de werkgroep Lokaal beleid. Deze toolkit bevat modelteksten voor het instellen van een vergunningplicht voor gala's en de vergunningvoorschriften, andere reguleringsmaatregelen en informatie over de full contact vechtsportsector.
- De kwartiermaker stelt in samenwerking met de werkgroep Lokaal beleid een implementatieplan op om de toolkit te verspreiden en invoering van lokale maatregelen te begeleiden.
- De kwartiermaker draagt zorg voor een adequate onderbouwing voor het instellen van een vergunningplicht voor vechtsportgala's in combinatie met de voor te stellen model-vergunningvoorschriften. Hierbij zal het LIEC betrokken worden.
- De stuurgroep stelt de digitale tookit, de introductie en onderbouwing van de vergunningplicht voor vechtsportgala's en het implementatieplan vast.

Visie op integrale implementatie

Het pakket van maatregelen beoogt effect te hebben op de full contact vechtsportsector in al haar facetten: op de vechtsporter zelf, op evenementen, opleidingen, de bonden en de vechtsportscholen. Deze facetten hangen samen.

Zo organiseren sportbonden opleidingen om het kader van sportscholen te scholen zodat gediplomeerde trainers ervoor zorgen dat vechtsporters op verantwoorde wijze in de ring staan tijdens een evenement. Een ander voorbeeld: vechtsportscholen laten met een behaald keurmerk aan hun omgeving (sporters, ouders van sporters, overheid, maatschappelijke organisaties) zien dat zij hun zaken goed op orde hebben, zodat duidelijk is dat de sportschool geleid wordt door gediplomeerde trainers die van onbesproken gedrag zijn. Gemeenten vinden dat belangrijk omdat zij door middel van dat keurmerk weten met wie zij kunnen samenwerken.

Datzelfde geldt voor vechtsportevenementen. Met de vergunningplicht voor vechtsportgala's en toepassing van de Wet Bibob kan de gemeente screening laten plaatsvinden op zowel de aanvrager van de vergunning als op de wijze van bedrijfsvoering, financiering en zakelijke relaties. In de modeltekst die hiervoor gebruikt kan worden, is ook een verwijzing opgenomen naar de erkende vechtsportbond/ vechtsportautoriteit die de gemeente kan adviseren over het gala. Hierbij kan desgewenst verwezen worden naar de richtlijn voor full contact vechtsportgala's.

Deze voorbeelden maken duidelijk dat de maatregelen om de sector beter te reguleren met elkaar samenhangen. En dat dus een gelijktijdige invoering van alle maatregelen gewenst is. Dat betekent ook dat alle stakeholders bij het uitwerken en invoeren van alle maatregelen betrokken moeten blijven. Dat zijn de landelijke vechtsportorganisaties, NOC*NSF, Nederlandse gemeenten (VNG, VSG) en de rijksoverheid (VWS). De sector zelf is aan zet, maar krijgt bij het uitwerken en invoeren van de maatregelen ondersteuning van de overheid en de georganiseerde sport.

Zo is het oprichten van een vechtsportautoriteit met o.a. een toezichthoudend orgaan een belangrijke eerste maatregel omdat deze autoriteit een grote rol gaat spelen bij de handhaving van alle maatregelen die sector zelf moet gaan dragen. Ook de overheid zal gaan samenwerken met deze autoriteit. Toezicht, handhaving en communicatie zijn de taken die deze autoriteit meekrijgt. Reglementering en tuchtrecht zijn instrumenten die zij daarbij gaat toepassen. Het ontwerp en de inrichting van deze autoriteit is dan ook een zaak waar alle stakeholders, de vechtsport, de sport en de overheid, bij betrokken zullen worden.
Een communicatietraject zal worden ingericht om vechtsporters, gemeenten, vechtsportaanbieders, maatschappelijke organisaties en media op de hoogte te stellen van het maatregelenpakket en de invoering daarvan.

Vervolg (vanaf september 2014)

Na vaststelling van dit plan van aanpak en de bijbehorende maatregelen is de eerste stap gezet in de regulering van de full contact vechtsporten.

Vanaf september 2014 wordt de tweede stap gezet. De tweede stap bestaat uit informatie-uitwisseling, alliantie- en coalitievorming. Tijdens deze tweede stap worden stakeholders in de vechtsportsector en relevante samenwerkingspartners, zoals bijvoorbeeld lokale en centrale overheden, belangenorganisaties (VSG en VNG), kennis- en expertise-instituten en het onderwijs geïnformeerd over de voorgenomen maatregelen.
Met deze stakeholders zullen waar mogelijk allianties worden aangegaan en convenanten worden afgesloten opdat de voorgestelde maatregelen effectief en efficiënt kunnen worden ingevoerd. Deze fase wordt afgesloten met een vechtsportsymposium medio januari - februari 2015. De boodschap van dit symposium is een nieuwe frisse start naar een gezonde vechtsportsector. Vervolgens, vanaf het voorjaar 2015, wordt de verdere uitwerking (derde stap) ter hand genomen.

De derde stap is gericht om met relevante partijen de geaccordeerde maatregelen te ontwikkelen en indien mogelijk te implementeren. Om dit te bereiken worden de volgende concrete resultaten opgeleverd:

t.b.v. *het oprichten van de Vechtsport Autoriteit* worden in eerste instantie de volgende acties ondernomen:

- De kwartiermaker stelt een profiel voor de Vechtsport Autoriteit en haar leden op.
- De Stuurgroep stelt het profiel voor de Vechtsport Autoriteit en haar leden vast.
- Het profiel voor de Vechtsport Autoriteit en haar leden wordt verspreid binnen de sector en mensen worden opgeroepen op een functie te solliciteren.
- De kwartiermaker doet een voordracht voor de leden van de Vechtsport Autoriteit. Dit gebeurt op basis van de binnengekomen sollicitaties en mogelijk ook op basis van personen die door de kwartiermaker zelf benaderd zijn.
- De Stuurgroep benoemt de leden van de Vechtsport Autoriteit.
- De kwartiermaker stelt een profiel op voor de Raad van Toezicht en haar leden.
- De Stuurgroep stelt het profiel voor de Raad van Toezicht en haar leden vast.
- De kwartiermaker doet een voordracht voor de leden van de Raad van Toezicht.
- De Stuurgroep benoemt de leden van de Raad van Toezicht.

t.b.v. *het keurmerk voor vechtsportscholen* worden in eerste instantie de volgende acties ondernomen:

- In samenwerking met deskundigen vertaalt de kwartiermaker de drie primaire onderdelen van het keurmerk (financiële transparantie, sociale en fysieke veiligheid en pedagogisch en didactisch gehalte) naar concrete eisen. Aan deze eisen ligt in alle gevallen een duidelijke visie op het onderdeel ten grondslag.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de visies en de daaruit volgende eisen van het keurmerk vast.
- De kwartiermaker onderzoekt de mogelijkheden voor een onafhankelijke en kwalitatief hoogwaardige audit en periodieke keuring van het keurmerk.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van audit en periodieke keuring in.

t.b.v. *de richtlijn voor full contact vechtsportevenementen* worden in eerste instantie de volgende acties ondernomen:

- In samenwerking met deskundigen vertaalt de kwartiermaker de vijf primaire onderdelen van de richtlijn (financiële transparantie, medische en paramedische voorzieningen, sociale en fysieke veiligheid, pedagogisch gehalte, good governance) naar concrete randvoorwaarden en uitgangspunten. Aan deze randvoorwaarden en uitgangspunten ligt in alle gevallen een duidelijke visie op het onderdeel ten grondslag. Hierbij zal de kwartiermaker gebruik maken van good practices rondom richtlijnen voor vechtsportevenementen die erkende vechtsportbonden hanteren.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de visies en de daaruit volgende richtlijn vast.
- De kwartiermaker onderzoekt de mogelijkheden voor een onafhankelijke en kwalitatief hoogwaardige audit en periodieke keuring van het evenement.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van audit en periodieke keuring in.

t.b.v. *maatregelen ter bevordering van de veiligheid van sporters* worden in eerste instantie de volgende acties ondernomen:

- In samenwerking met medische, pedagogische en didactische deskundigen concretiseert de kwartiermaker het regime voor jongeren tot en met 16 jaar.
- De Vechtsport Autoriteit stelt het regime voor jongeren tot en met 16 jaar vast.
- De Vechtsport Autoriteit vertaalt het regime in haar keurmerken voor vechtsportscholen en evenementen.
- In samenwerking met betrokkenen stelt de kwartiermaker de randvoorwaarden op voor uitgifte van een wedstrijdboekje.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de randvoorwaarden voor uitgifte van een wedstrijdboekje vast.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt één startboekje voor alle vechtsporters.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een controle systeem, waarmee aangesloten bonden kunnen controleren of een andere instantie al een wedstrijdboekje heeft uitgegeven aan een vechtsporter.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van steekproefsgewijze controle op uitgifte van de wedstrijdboekjes in.
- In samenwerking met medische deskundigen werkt de kwartiermaker de inhoud van de basiskeuring en de uitgebreide keuring uit. Ook komt er een lijst met medische uitsluitingsgronden.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de inhoud van de keuringen en de lijst met uitsluitingsgronden vast.

t.b.v. *een licentiesysteem voor stakeholders in de vechtsportsector* worden in eerste instantie de volgende acties ondernomen:

- In samenwerking met betrokkenen stelt de kwartiermaker de randvoorwaarden op voor uitgifte van een licentie.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de randvoorwaarden voor uitgifte van een licentie vast.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een model licentie (pas) voor gebruik door de aangesloten bonden.
- De Vechtsport Autoriteit ontwikkelt een controle systeem, waarmee aangesloten bonden kunnen controleren of een andere instantie al een licentie heeft uitgegeven aan een stakeholder.
- De Vechtsport Autoriteit richt het systeem van steekproefsgewijze controle op het licentiesysteem in.
- In samenwerking met deskundigen stelt de kwartiermaker een ‘omreken-tabel’ op voor reeds behaalde diploma’s in de vechtsportsector.
- De Vechtsport Autoriteit stelt de ‘omreken-tabel’ vast.

t.b.v. *lokaal beleid voor de vechtsport* worden in eerste instantie de volgende acties ondernomen:

- De kwartiermaker doet een voorstel aan de Stuurgroep voor het continueren van de werkgroep Lokaal beleid (Ministerie van V&J, gemeenten, VSG/VNG, RIEC NH).
- De kwartiermaker stelt een digitale toolkit samen, daarbij bijgestaan door de werkgroep Lokaal beleid. Deze toolkit bevat modelteksten voor het instellen van een vergunningplicht voor gala's en de vergunningvoorschriften, andere reguleringsmaatregelen en informatie over de full contact vechtsportsector.
- De kwartiermaker stelt in samenwerking met de werkgroep Lokaal beleid een implementatieplan op om de toolkit te verspreiden en invoering van lokale maatregelen te begeleiden.
- De kwartiermaker draagt zorg voor een adequate onderbouwing voor het instellen van een vergunningplicht voor vechtsportgala's in combinatie met de voor te stellen model-vergunningvoorschriften. Hierbij zal het LIEC betrokken worden.
- De stuurgroep stelt de digitale tookit, de introductie en onderbouwing van de vergunningplicht voor vechtsportgala's en het implementatieplan vast.

Om deze resultaten op te leveren wordt een periode van een half jaar voorzien (september 2014 – maart 2015).

Bijlagen

A. Leden van de stuurgroep

B. Eindverslag van de werkgroep Pedagogiek/opleidingen

C. Eindverslag van de werkgroep Medisch

D. Eindverslag van de werkgroep Governance

E. Eindverslag van de werkgroep Handhaving

F. Eindverslag van de werkgroep Lokaal beleid

G. Beleid vechtsportgala's: 'Voorbeeld gemeente Hoorn'

Bijlage A: Leden van de stuurgroep regulering full contact vechtsport

- De heer Van der Laan (burgemeester van Amsterdam), vz
- De heer Loorbach (sportbestuurder en advocaat)
- De heer Lenselink (NOC*NSF)
- De heer Hoost (kickbokser)
- Mevrouw Coenen (MMA vechter)
- De heer Verschuur (voorzitter FOG)
- De heer Van Veldhuizen (burgemeester van Hoorn)
- De heer Pijnenburg (arts/onderzoeker)
- De heer Bolhuis (voorzitter NOC*NSF)
- Mevrouw Rijker (ex kickbokster)
- De heer Van Bottenburg (professor USBO)
- De heer Van Egdom (projectleider)